

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Opłacić CZESNE, cny człowiecze!

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

CZESNE to dzisiaj 'opłata za naukę w szkole'. W średniowieczu CZESNE była to 'opłata na rzecz sędziego', a w niektórych rejonach 'opłata na rzecz Kościoła'. CZESNE to forma rodzaju nijakiego dawnego (XV-XVI w.) przymiotnika CNY - CZESNY to 'zacny, uczciwy; także: zaszczytny, honorowy'. Przymiotnik uległ substantywizacji, czyli przekształcił się w rzeczownik (tak jak np. myśliwy, krawcowa czy leniwe), „zastygając” w formie rodzaju nijakiego. W takim użyciu CZESNE miało pierwotnie znaczenie 'honorowe', to jest 'opłata honorowa'. Pamiętajmy o tym, gdy przyjdzie nam ochota wymigać się od uiszczenia CZESNEGO...